

مندالیم لی ون بوو، لاویتم دوړا، پیرییم پره له چاوهروانی

ن: ریژوان

نازانم له ئیستام بدویم یا له سردهمی لاویتم یا له وسردهمی که پیی ده‌گوتی مندالی و من نهمدیوه. نازانم له چ ساته وهختیکدا له دایک بووم. بروام بهو ریگه‌وتهش نیه که به سئ چوار هیلی خوار و خنیچ له کارتی پیتاسه‌که‌م (هه‌ویه) دا نووسراوه. له پیریتم نیه ئه‌وساته‌ی له دایک بووم چ ئیصاسنیکم هه‌بوه. به‌لام لیتم سووره وه‌ک هه‌موو مندالیکی بنیاده‌مان منیش یه‌که‌م چرکه سات و هه‌ناسه‌کانی ژیانم به‌گریان ده‌ست پی‌کردوه. چونکه ریچی بی‌گه‌ردی دونیا نه‌دیتووم وه‌ک هه‌موو کوری‌یه‌کی تازه له دایک بوو تیگه‌بشتووه که ئه‌وه سره‌تایه‌که بۆ مملانی و چه‌رمه‌سریه‌کان. با ژور کارمان به‌و ماوه زه‌مه‌نییه نه‌بئ، چونکه لیله‌و که‌سیش ناتوانئ به‌عقل ئه‌زموونی بکا. ئه‌و ده‌می له‌و ته‌مه‌نه‌دای، ئه‌وه‌ی پیی ده‌لین عه‌قل - شعور، بوونی نیه، ئه‌و کاته‌ش ئه‌م دوانه ته‌شریفی موباره‌ک دینن ئیتر ئه‌و ته‌مه‌نه نه‌ماوه. باشتره باس له‌و کاته‌وه بکه‌ین که ورده ورده خه‌ریکی ناوی شته‌کانی ده‌وریه‌رت فیتر ده‌بی. له‌و کاته‌وه که دیته‌وه بیرت. باسی ئه‌و یه‌که‌م ساتانه ده‌که‌م که وه‌ک تارمایی به‌به‌رچاومدا تیده‌پن و وه‌ک خه‌ونیک که به‌نیوه چلی ده‌بیینی و له‌نیوه‌ی دا راده‌په‌ری. ماله‌که‌مان نه‌ژور بچوک و نه‌ژور گه‌وره بوو. دایک و باوکم وه‌ک هه‌موو دایک و باوکانی دیکه میهره‌بان بوون. برایه‌کم له‌خۆم چوکه‌تر هه‌بوو. من هه‌میشه له‌سه‌ر کۆشی دایکم داده‌نیستم ئه‌ویش هاروهاج ده‌گه‌را. ئه‌وه‌نده بزۆز بوو هه‌ر مه‌پرسه. هه‌لبه‌ت ئیستا وه‌بیرم دیته‌وه و ده‌زانم که ئه‌و کارانه‌ی ئه‌و ده‌یکردن بزۆزی بوون. ئه‌وکات پیتم وابوو هه‌ر ده‌بی وابئ. شه‌وی و بوو په‌رداخ‌ی سه‌ر سفره‌که‌ی ده‌شکاند. یا ئاوه‌که‌ی ده‌پشت، کاتی میوانمان ده‌هاتن تفی ئی ده‌کردن

و جینیوی پی ده‌دان. جاری وابوو خۆی روت روت ده‌کره‌وه. دایکم و باوکیشم هه‌ر ماچیان ده‌کرد و پیی بیده‌که‌نین. ئه‌و بۆی هه‌بوو قزی سه‌ری من بکیشئ و سه‌رم به‌دیوار دادا. ئه‌وه‌نده‌ی به‌ده‌ستی ئه‌و لی‌دانم خوارده‌وه له‌ئهمار نایه‌ن. ته‌نیا په‌ناگه‌م باوه‌شی دایکم بوو. ئه‌ویش له‌ترسی باوکم نه‌بیده‌ویزا هیچی پی‌بلئ. لی‌دانه‌کانی براکه‌م به‌جیی خۆی، یه‌که‌م ژانیک که‌هیچ کات له‌یادم ناچئ ئه‌و شه‌پلاخه‌په‌بوو که باوکم لی‌داوم. نازانم ئه‌وه‌ده‌م ته‌مه‌نم چه‌نده ده‌بیوو. هه‌ر ئه‌وه‌نده‌م له‌یاده که‌چه‌ند پیاویک ده‌گه‌ل باوکم له‌ژووری دانیشتیوون. براکه‌م ده‌بووست بووکه‌له‌که‌م ئی بستینئ، منیش هه‌لام بۆ لای باوکم. میوان دانیشتیوون، له‌بیرم ناچیته‌وه. نه‌گه‌بیشتمه باوکم به‌ره‌ورپوو که‌وتمه سه‌ر عه‌رزئ. وه‌ک بزلم رووتیش بووم. ئه‌وه‌نده ده‌زانم شریقه له‌بناگوتیکه‌م هه‌ستا و وه‌ک بووکه‌له‌که‌م له‌ده‌رکه‌وه فریتره‌ی درامه‌ ده‌ری. سرده‌می مندالیم ئاوا تپه‌ری، بی‌ه‌ش بووم له‌ته‌واوی ئه‌و شتانه‌ی براکه‌م هه‌بیوو. ده‌ستم له‌تاقه‌یه‌ک شتیسی دابایه‌ دنیا خراپ ده‌بوو. کاتن نارديانمه قوتابخانه و وه‌به‌ر خویندنیان نام دللم به‌وه خۆش بوو که ئه‌و چه‌ند سه‌عاته‌ی له‌قوتابخانه‌م ئازادم. له‌ویش به‌شئوه‌یه‌کی دیکه مالیم ئی دووپاته ده‌بۆوه. ئه‌وه‌نده شه‌رمیون بووم نه‌مده‌ویزا سه‌ر هه‌لیتم. قه‌لمه‌ و ده‌فته‌ره‌کانیان ئی ده‌ستاندم رووم نه‌بوو داویان بکه‌مه‌وه. مامۆستاش وه‌ک میرغه‌زه‌ب به‌سه‌رمانه‌وه بوو. نه‌مده‌توانی یا باشتره بلیم نه‌مده‌زانی ده‌گه‌ل که‌س بیمه‌ره‌فیق. چونکه هه‌ر له‌مندالیمه‌وه فیتری په‌یوه‌ندی گرتن نه‌کراووم. له‌قوتابخانه‌که ده‌گه‌رامه‌وه نه‌مده‌ویزا بلیم ده‌فته‌ر و پینوسه‌کانیان ئی دزیوم یا لیان ستاندووم. چونکه ئه‌ویش نوقلانه‌ی خۆی هه‌بوو. به‌لام نه‌شمه‌توانی باسی نه‌که‌م ئاخه‌ر بی‌ئه‌وانه نوسینه‌وه‌ی وانه‌کانم وه‌دوا ده‌که‌وتن. خراپتر له‌وه‌ش براکه‌م له‌قوتابخانه‌ش ژور جاران قه‌لسه‌ی ئی ده‌گیترا. ورده ورده باشتر بووم و قوتابه‌کانی خویندتم ئاوا برده سه‌ر هه‌تا گه‌بیشتمه دواناوه‌ندی. لی‌دانه‌کانم ته‌واو نه‌بیوون به‌لام ژور که‌م ببوونه‌وه. پرته‌و بۆله‌ی دایکم و هه‌ره‌شه‌ی کاک و باوکم چیگه‌ی لی‌دانیان گرتبوونه‌وه. هه‌لبه‌ت ئه‌گه‌ر جاروباره ژور قه‌لس ده‌بوون و خۆیان

شەوان لە خەودا بە شێوەی جۆراوجۆر دەمدیتن. بە دەوری خۆم دا دەھاتم. ئەوێش براکەمی زیاتر قەلس دەکرد. بۆ یەکەمجار کوپتکی ژیکەلانی بەلامدا تێپەری و بۆلەبەکی لە ژێر لیوانەوه هات. ئەوێه یەکەمجارم بوو کوپتک بەلامدا بێ و قسەبەکی لەو جۆرە بکا. هەموو گیانم شەلالی ئارەقە بوو. سوور هەلگەرام و موچرکەبەکی شیرن بە لەشماندا تێپەری. لەو کاتەدا تەوژمی ترس لە دایکم و براو باوکم ئەو شتانەیان لە بیر بردمەوه. زوو گەرامەوه حەوشە، ئەو شەوه تا بەیانی ئەو قسەبە هەرۆا لە گوێچکەمدا دەزینگایەوه. دواى ماوەیەک لە گەل کورە پێک هاتین. کتوپر و هۆگری بوم کە لە تەواوی ساتە وەختەوهکانی ژياندا حوزووری هەبوو. بە بەردەمدا تێدەپەری و بزەبەکی لە سەر لیوان و بە گۆشەى چاوی لێ دەبوون، زۆر جار لە سەر نان خواردن هەر لە خۆوه بزەبەک دەنیشتە سەر لیوانەکانم. دایکم تەواو هەستی بەوه کردبوو گۆراوم. چاوی ئی خافل نەدەکردم. تا دەموست بچمە سەر کۆلان دەستی دەکرده پرتە و بۆلە. کچی ئەوه لە چى دەگەرتی؟ کچی ئەوه بۆ ئاورت کردۆتەوه دێلە...؟

وہللا مەگەر بابت نەبەتەوه؟

ئەوانە هەموو بە جێى خۆی. دەردی گران ژنە وریکەى دەروچیرنمان بوون. ئەو ژنانە لە بەر بیکاری رۆژ هەتا ئیوارى بە پاکەتیک تۆوی گولەبەرۆژەوه لە قولینچکی دیواری سەر کۆلانان دادەنیشتن و خەریکی قسەو باسان بوون. کارو پیشەیان تۆمەت و بوختان هەلبەستن بوو بۆ کوپو کچی خەلکی. بەردەوام دەیانگوت:

"ئەبەرۆ، کچەکی ئاخەر زەمانە، کچی... هیشتا بۆنى شیرى لە زارى دى حەز لە کوپى... دەکا. "خودایە لێم بە حەیب نەگرى و بەگوناهى نەنووسى، دەلێن شەوانە بۆی دەچیتە پشت دیواری...". "کچەکی هەر ئەوه نیە، کچە رشکەکەى مالى... کە خۆی بە ئۆ مانگای زاو ناگۆریتەوه هەر ماوه دەریبەتەکەى بەسەر شانى دادا...". ئەو چەند نمونەبەى قسەى ژنە بیکارەکانى گەپەکی ئیمە نمونەى مشتیکن لە خەرواریک. بە تابیەت ئەوه ئەو بەشە لە قسەکانیانە کە پێک ماقولانە و روومەجلیسن. لە هەموو شتیک سەیرتر ئەوهیە هەر ئەم ژنانە ئەندامی

گۆتەنى: "رەگى غىرەتبان دەبزوت" دەستیان ئی هەلێننامەوه، منیش خۆم ناسیبوو. هەستم بە بۆشاییەکی قوول دەکرد لە ژياندا. وردە وردە وەك گۆرانى بیژ دەلێن: بناغەى مەمک داناوو. حەزم لە رەگەزى بەرامبەرم (کوپ) بوو. زۆر

